

PÖYTÄKIRJA

VESIENHOIDON TOTEUTTAMINEN JOROISTEN ALUEELLA

KOKOUS 1/2014 Joroisten toimintaryhmä, kunnanvirasto 25.3.2014 alkaen klo 9.15 **ALUSTAVA**

- Avaus
- Kokouksen järjestäytyminen. Petri Miettinen Joroisten kunnasta toimi kokouksen puheenjohtajana ja Pertti Manninen/ESA-ELY kokouksen sihteerinä

Kokouksen osanottajat/läsnä:

Mikko Luostarinen
Petri Miettinen
Risto Salko
Väinö Kuutti
Pauli Aholainen
Väinö Partanen
Sirpa Leväinen
Riikka Salomaa
Jani Pulkkinen
Antti Haapala
Pertti Manninen
Reijo Lähteenmäki

- Edellisen kokouksen pöytäkirja. Hyväksyttiin kokouksen 4.12.2013 pöytäkirja pienin muutoksin.
- Tilannekatsaus/ajankohtaisen asiat

Vuoden 2013 toiminta. Pertti Manninen esitteli aluksi lyhyen yhteenvedon vuoden 2013 toiminnasta, Keskusteltiin yleisesti toiminnasta, mm. toiminta-aikataulusta. Yhteenvedo laitetaan nettiin Joroisten vedet- sivuille.

Joroisselän valuma-alue, kuormitusselvityksen tilanne. Jani Pulkkinen esitteli valmistuvaa kuormitusselvityskokonaisuutta koko Joroisten alueelta. Lisäksi katsastettiin mm. Suomen ympäristökeskuksen keskitetyn mallilaskennan antamia kuormituksen vähennystavoitteita. Todettiin mm. Valvatuksen osalta mallitarkastelun antavan suurehkoja fosforin vähennystarpeita. Joroisselällä sen sijaan fosforitaso on suhteellisen hyvällä tasolla mutta runsas leväkasvu/ a- klorofyllipitoisuus vaatisi kuitenkin suurehkoa vähennystä. Keskusteltiin myös mm. sisäisestä kuormituksesta sekä järveen tulevan kuormituksen osuudesta eri osa-alueilta. Keskustelussa todettiin myös mm. että Joroisselän eteläpäässä ruovikko on lisääntynyt ja hajoavan kasvimassan osuudesta Joroisselän happitilanteeseen. Alueella on halukkuutta vesienhoitotoimiin Enonjoessa sekä myös joen suualueella Joroisselällä. Keskusteltiin

mm. Joroisselän sisäisestä kuormituksesta ja sen osuudesta kuormitukseen sekä happitilanteesta josta esitettiin hieman ristiriitaisia arvioita. Todettiin Joroisselässä havaitun verkkokalastuksessa verkon alaosassa ajoin kuolleita kaloja. Kuormitusraportti valmistuu kesäksi ja se viedään myös Joroisten vesienhoitosuville.

Pohjavesien suojelusuunnitelman toteuttamisen tilanne Joroisten kunta on kokoamassa Kolman ja Kotkatharjun suojelusuunnitelmien toteuttamisen seurantaryhmää. tavoite on saada ensimmäinen kokous pidetyksi ennen kesäkuuta. Etelä-Savon ELY- keskukselta tarvitaan v. 2013 sovitun mukaisesti pohjavesiasiantuntija/tuntemus ryhmään ja toiminnasta sovitaan myöhemmin. Tervaruukinsalon pohjavesialueen suojelusuunnitelman seurantaryhmän osalta on perustettu yhteinen suojelusuunnitelman seurantaryhmä Tervaruukinsalon pohjavesialuetta varten. Täällä edustettuna olivat Joroisten kunta, Etelä-Savon pelastuslaitos, Keski-Savon ympäristötoimi, Keski-Savon vesi ja Metsäkeskus Seurantaryhmään kutsutaan mukaan jatkossa myös metsänhoitoyhdistyksen, maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton, alueen suurimpien maanomistajien sekä mahdollisesti maa-ainesten ottajien edustajat. Anne Petäjä Ronkaista sijaistaa Tervaruukinsalon osalta jatkossa Jyrki Hämäläinen Etelä-Savon Elystä. Ryhmän puheenjohtajana toimii Petri Miettinen sekä sihteerinä ja yhteyshenkilönä Mikko Luostarinen.

- **Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamisen edistäminen** Sektorikohtaiset katsaukset

Maatalouden vesiensuojelu ja kosteikkokartoituksen/maatalouden vesiensuojelun jatkotyöt 2014

Syksyllä 2013 hankittiin konsultin tekemänä Valvatusjärven valuma-alueen kosteikkojen yleissuunnitelma ja samassa yhteydessä katsastettiin myös yleisesti vesiensuojelua, mm. suojakaistatilannetta. Tämä työ sisälsi kohdealueelle myös yhden kosteikkosuunnitelman joka valmistuu kesäksi 2014. Seppo Kauhanen esitteli suunnitelmaa edellisessä joulukuun kokouksessa. Vuonna 2014 jatketaan suunnitelmakartoitusta Joroisselän ja sen lähivaluma-alueiden osalta. ELY- keskus tarkentaa kohdealueita olemassa olevan yleisen ja paikallisen tiedon ja pohjalta. Asiaa käsitellään tarkemmin kesäkuun kokouksessa.

Poistokalastuksen toteutussuunnitelma, suunnitelmavaihtoehtojen tarkentaminen ja rahoitus.

Reijo Lähteenmäki esitteli poistokalastusasiaa. Poistokalastuksen järjestämiseksi on ollut tavoitteena muodostaa hanke jossa toimijoina ovat mm. osakaskunnat, Joroisten kalastusalue, Joroisten kunta ja Etelä-Savon ELY –keskus. Hanke sisältää Joroisselän poistokalastuksen sekä Kaitaisten vesien poistokalastuksen. Hankkeeseen kuuluva rysäpyynti sekä muut toimenpiteet toteutettaisiin suunnitelmien mukaan 2014 – 2016. Rahoituspohjakaavailut ovat seuraavat: Valtion rahoitus max 40 %, Kunnan rahoitus n. 20 %, Muiden tahojen rahoitus 40 %. Rahoituskuvion todettiin olevan kunnossa mutta hankeen sovittu, mm käytännön toimia käsittelevä kokous on jäänyt hieman myöhäiseksi ja kokous päätettiin pitää mahdollisimman nopeasti maaliskuuhuhtikuun vaihteessa koska tavoite on ollut aloittaa poistokalastukset jo keväällä 2014. Käytännön toteutuksen osalta keskusteltiin myös mm. saaliin kalansaaliin käytöstä. Keskusteltiin Joroisselän osalta myös siitä, kuinka, kuinka muiden osakaskuntien rahoitusosuus olisi järjestettävä. Hankkeeseen osallistuvia tahoja ovat ainakin Joroisten kunta, Joroisten kalastusalue, Joroisten osakaskunta, Kaitaisten osakaskunta, Pihlaan osakaskunta sekä Etelä-Savon ELY- keskus. Keskusteltiin poistokalastuksesta myös Haa-

paselän ja Valvatusjärven osalta. Todettiin alueella olevan toimintaa/halukkuutta poistokalastukselle ainakin Haapaselän alue olisi keskustelun pohjalta mukana "harjoitusmielessä" toiminnassa. Keskusteltiin myös sopivasti ajoittuvasta poistokalan kokoamiskierrosta / auto kiertäisi ja keräisi saaliin. Hankeen parhaaksi vetäjäksi todettiin kalastusalue joka hankkisi mm. tarjoukset. Kunta hoitaisi rahaliikenteen.

- **Vesienhoidon suunnittelun tilannekatsaus.**

Vesienhoidon suunnittelun osalta tehtiin joulukuun 2013 kokouksessa yleiskatsaus vesienhoidon 2. suunnittelukauden asioihin uusien 2, suunnittelukauden uusien luokitustietojen valtakunnallisen ohjeistuksen sekä muun kertyneen tiedon pohjalta. Merkittäviä muutoksia on luokittelussa tapahtunut Joroisten osalta Haapaveden ja Sysmä-järven kohdalla. Sysmä-järven osalta käytössä oleva aineisto on tosin suhteellisen vähäinen ja luokittelutulos hyvin lähellä hyvän/tydyttävän rajaa. Nyt esiteltiin kommentoitavaksi ELY-keskuksessa valmisteltuja tarkennettuja toimenpideajatuksia. Toimenpiteitä on tarkennettu olemassa olevan tiedon pohjalta suojavyöhykkeiden osalta mm. olemassa olevien v. 2000 jälkeen tehtyjen maastotarkasteluun perustuvien Lumo-yleissuunnitelmien pohjalta. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden toteuttamiskelpoisten määrien osalta on käytetty mm. Valvatuksen valuma-alueella tehtyä kosteikkojen yleissuunnitelmaa sekä em. Lumo-suunnitelmia. Suojavyöhykkeille esitettiin suunnittelukaudelle n. 10 % suunnitelmissa arvioidusta kokonaispituudesta ja kosteikoiden ja lask. altaiden osalta näitä esitettiin Valvatukselle, Joroisselälle ja Haapaselälle kullekin tasoa 5 kpl, yhteensä 15 kpl. Tilakohtaista neuvontaa esitettiin toimenpiteenä n. 50% suunnittelualueen tiloista. Ravinteiden käytön hallinnan ja talviaikaisen eroosion torjunnan osalta toimenpidemäärät ovat vielä arvioinnissa ELY-keskuksessa. Taso ja tarkennetaan vielä ESA-elyssä. Maatalouden osalta toimenpiteistä on yleisesti keskusteltu työn pohjaksi myös ELY-keskuksessa maatalouden asiantuntijoiden kanssa. Muita toimenpiteitä alueella ovat poistokalastus sekä tarpeen mukaan vesikasvien poisto. Yleisesti esitetyt toimenpidetasot todettiin riittävän oikeansuuntaisiksi. Yleisesti 2. Suunnittelukaudella mennään toimenpiteiden osalta Valvatuksen ja Joroisselän kanssa samoilla yleisillä linjoilla kuin ensimmäisellä suunnittelukaudellakin mutta käytännön kokemuksen ja tiedon pohjalta yksityiskohtia hioen. Haapaselän osalta mietitään lisätarpeita mm. Joroisselän suunnan kuormituksen ja toimenpiteiden lisäksi

- **Muut asiat /jatkotoimenpiteet**

Hyviänsalmen vesikasvillisuuden poisto. alueella on tehty vuosina 2011 ja 2012 kasvillisuuskartoitus ja hoitosuunnitelmaa. Katsottiin tarpeelliseksi tehdä salmen osalta kasvillisuuden poistotoimet malliksi ja hoito siirtyisi myöhemmin valtion/ ELY-keskuksen rahoittamana osakaskunnan hoidettavaksi

V. 2013 näkösyvyysseuranta

Näkösyvyysseuranta toteutetaan vuonna 2014 kuten kahtena aikaisempanakin vuonna. Havainnoitsijat ja tarpeelliset yksityiskohdat valmistellaan ennen seurannan aloittamista.

Etelä-Savon ELY-keskus toimittaa tarvittavan ohjeistuksen.

Tiedotusasioiden osalta todettiin kesän 2014 iltatoritapahtuma ja mm. tarvittava ELY-keskuspanostus. Ajankohdan suhteen katsottiin tarpeelliseksi sovittaa tapahtuma mahdollisuuksien mukaan niin että riittävästi asiantuntemusta saadaan paikalle.

Yleisötilaisuus/seminaaritapahtuma. Reijo Lähteenmäki toi esille ajatuksen yleisötilaisuudesta missä esiteltäisiin ajankohtaisia Joroisten vesiasioita. Päätettiin edistää asiaa ja sopivaksi ajankohdaksi katsottiin lokakuun alkupuoli ennen viikkoa 42 jolloin Joroisten alueella on koulujen syysloma.

Muu tiedotus. Todettiin tarpeelliseksi/hyödylliseksi valmistella kesäksi tiedote Joroisten ajankohtaisista vesiasioista ja mm. valmistuvista selvityksistä, mm. kuormitus selvitys sekä toiminnasta.

- Seuraava kokous, ajankohta

Seuraava kokous pidetään tiistaina 10.6.2014 alkaen klo 9.15.

Muistion vakuudeksi Pertti Manninen hydrobiologi
Etelä-Savon elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus

jakelu:

Petri Miettinen	Joroisten kunta
Mikko Luostarinen	Joroisten kunta
Sirpa Leväinen	Joroisten kunta, maaseututoimi
Eeva Koivula	Pro Joroisselkä- yhdistys
Asko Keski-Petäjä	Joroisten pursiseura
Väinö Kuutti	Keski-Savon ympäristölautakunta
Risto Salko	Joroisten kalastusalue
Väinö Partanen	Joroisten osakaskunta
Olli-Heikki Immonen	MTK, Joroisten tuottajayhdistys
Riikka Salomaa	Suomen metsäkeskus
Pauli Aholainen	maanviljelijä
Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY-keskus
Reijo Lähteenmäki	Etelä-Savon ELY-keskus
Arto Ustinov	Etelä-Savon ELY-keskus
Antti Haapala	Etelä-Savon ELY-keskus
Jani Pulkkinen	Etelä-Savon ELY-keskus